

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 33 11

E: gp.mgts@gov.si

www.mgts.gov.si

Številka: 542-51/2022/37
Ljubljana, 13. 9. 2023
EVA: /
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Odgovor Vlade Republike Slovenije glede poziva Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede oblikovanja in sprejemanja stališč o odprtih vsebinah Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji
S K L E P :
Vlada Republike Slovenije je sprejela Odgovor Vlade Republike Slovenije v zvezi s pozivom Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede oblikovanja in sprejemanja stališč o odprtih vsebinah Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
- Odgovor Vlade Republike Slovenije v zvezi s pozivom Varuha človekovih pravic Republike Slovenije glede oblikovanja in sprejemanja stališč o odprtih vsebinah Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 .
Sklep prejmejo:
- Državni zbor republike Slovenije, - Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
mag. Karla Pinter, generalna direktorica Direktorata za notranji trg Tanja Bakan Rožič, sekretarka, vodja Sektorja za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg Sabina Trokić, podsekretarka, Sektor za gospodarsko pravo, Direktorat za notranji trg
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/

5. Kratek povzetek gradiva:

Varuh človekovih pravic je dne 3. 8. 2023 pozval Vlado Republike Slovenije, da se opredeli do predlogov stališč in ključnih vsebin glede Predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937. Vlada Republike Slovenije je preučila omenjeni dopis in v odgovoru podala ključne informacije, pojasnila in stališča glede izpostavljenih vprašanj, povezanih s procesom sprejemanja predloga direktive.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun**II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in				

II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**Matjaž Han
MINISTER**

**ODGOVOR VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE V ZVEZI S POZIVOM VARUHA ČLOVEKOVIH
PRAVIC REPUBLIKE SLOVENIJE GLEDE OBLIKOVANJA IN SPREJEMANJA STALIŠČ O
ODPRTIH VSEBINAH PREDLOGA DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O
SKRBNEM PREGLEDU V PODJETJIH GLEDE TRAJNOSTNOSTI IN SPREMEMBI DIREKTIVE
(EU) 2019/1937**

1. Uvod

Varuh človekovih pravic je v dopisu št. 0103-45/2023-1-MARZ z dne 3. 8. 2023 pozval Vlado Republike Slovenije, da se opredeli do predlogov stališč in ključnih vsebin glede Predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (v nadaljnjem besedilu: predlog direktive). Vlada Republike Slovenije je preučila omenjeni dopis in v nadaljevanju podaja ključne informacije, pojasnila in stališča glede izpostavljenih vprašanj, povezanih s procesom sprejemanja predloga direktive.

2. Kratka predstavitev predloga direktive

Predlog direktive določa pravila glede obveznosti družb v zvezi z dejanskimi in možnimi negativnimi vplivi na človekove pravice in okolje v zvezi z njihovim lastnim poslovanjem, poslovanjem njihovih odvisnih družb in poslovanjem v vrednostni verigi, ki jih izvajajo subjekti, s katerimi ima družba vzpostavljeno poslovno razmerje, in o odgovornosti za škodo, ki nastane zaradi neizpolnitve obveznosti ustreznega skrbnega pregleda. Predlog direktive določa, da morajo družbe sprejeti ustrezne ukrepe za vzpostavitev in izvajanje ukrepov skrbnega pregleda. V predlogu direktive je opredeljen postopek skrbnega pregleda poslovanja, ki temelji na že obstoječih predpisih Organizacije združenih narodov in OECD. Ta zajema šest korakov, opredeljenih v Smernicah OECD o skrbnem ravnanju za odgovorno poslovno ravnanje, ki vključujejo ukrepe potrebne skrbnosti za družbe, da prepoznajo in obravnavajo negativne vplive na človekove pravice in okolje. Ti koraki so: (1) vključitev skrbnega pregleda v politike in sisteme upravljanja, (2) prepoznavanje in ocenjevanje negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, (3) preprečevanje, odprava ali zmanjševanje dejanskih in potencialnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, (4) ocenjevanje učinkovitosti ukrepov, (5) komuniciranje, (6) zagotavljanje odprave negativnih vplivov oziroma sanacije.

Predlog direktive ne velja za mikro, majhne in srednje družbe. Obveznosti se nanašajo samo na zelo velike družbe. Merili za določitev obsega zavezancev sta: prihodek družbe in število zaposlenih. Na podlagi teh meril bodo identificirane družbe, ki imajo največji vpliv na gospodarstvo v EU. Za družbe v EU veljajo merila, da so imele v zadnjem finančnem letu več kot 500 zaposlenih in čisti svetovni prihodek višji od 150 milijonov EUR. Posebej so določena merila za družbe z manjšim prihodkom in manjšim številom zaposlenih, vendar delujejo v sektorjih z velikim vplivom in za katere istočasno veljajo obstoječe sektorske smernice OECD. Za slednje veljajo merila, da so imele v zadnjem finančnem letu več kot 250 zaposlenih in čisti svetovni prihodek višji od 40 milijonov EUR ter pri katerih je vsaj 50 % teh prihodkov ustvarjeno v naslednjih sektorjih:

- proizvodnja tekstila, usnja in sorodnih izdelkov (vključno z obutvijo) ter trgovina na debelo s tekstilom, oblačili in obutvijo;
- kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (vključno z akvakulturo), proizvodnja živil in trgovina na debelo s kmetijskimi surovinami, živimi živalmi, lesom, hrano in pijačo;
- pridobivanje mineralnih virov (vključno s surovo nafto, zemeljskim plinom, premogom, lignitom, kovinami in kovinskimi rudami ter vsemi drugimi nekovinskimi minerali in proizvodi iz kamnolomov), proizvodnja osnovnih kovinskih izdelkov, drugih nekovinskih mineralnih izdelkov in kovinskih izdelkov (razen strojev in opreme) ter trgovina na debelo z mineralnimi viri, osnovnimi in vmesnimi mineralnimi izdelki (vključno s kovinami in kovinskimi rudami, gradbenimi materiali, gorivi, kemikalijami in drugimi vmesnimi izdelki).

Predlog direktive zavezuje tudi družbe iz tretjih držav, ki izpolnjujejo pogoje, da so v zadnjem finančnem letu v EU ustvarile več kot 150 milijonov EUR čistih prihodkov ali da so v zadnjem finančnem letu v EU ustvarile več kot 40 milijonov EUR, vendar največ 150 milijonov EUR čistih prihodkov znotraj in pri katerih je vsaj 50 % teh prihodkov ustvarjeno pri zgoraj omenjenih (vplivnih) sektorjih.

3. Potek pogajanj

Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: EK) je predlog direktive objavila dne 23. 2. 2022. V Svetu EU so po objavi predloga direktive potekala usklajevanja med državami članicami glede besedila predloga direktive. Oblikovano je bilo kompromisno besedilo predloga, ki je bilo podprto s strani držav članic. Dne 1. 12. 2022 je bil sprejet splošni pristop na Svetu za konkurenčnost. Kompromisni predlog je delno spremenil prvotni predlog direktive, ki ga je pripravila EK. Republika Slovenija je kljub temu v luči dosege kompromisa in z zavedanjem, da se bodo pogajanja nadaljevala v trialogih ter se bo besedilo še spreminjalo, pozdravila več jasnosti v kompromisnem predlogu in določbe, ki so bolj skladne s pravnim redom Republike Slovenije glede na prvotni predlog EK. Evropski parlament (v nadaljnjem besedilu: EP) je dne 1. 6. 2023 sprejel stališče glede predloga direktive. Trenutno potekajo pogajanja v okviru trialoga, v okviru katerega je ambicija, da se pogajanja in s tem zakonodajni proces zakluči še pod ES PRE, torej do konca leta 2023. Predsedstvo Sveta EU države članice redno obvešča o poteku pogajanj v trialogu, in sicer na zasedanjih delovnih skupin in Odbora stalnih predstavnikov (namestnikov). Sredi julija 2023 je potekalo zadnje zasedanje trialoga, ki se bodo po pričakovanjih nadaljevali v septembru.

4. Uradno stališče RS

Republika Slovenija je v stališču z dne 28. 4. 2023 pozdravila predlog direktive, saj naj bi ta pripomogel k izboljšanju spoštovanja človekovih pravic in varstva okolja pri poslovanju družb. Prav tako je cilj predloga direktive zagotoviti, da družbe prispevajo k trajnostnemu razvoju in trajnostnem prehodu gospodarstev in družb. Republika Slovenija je podprla sprejetje ukrepov za vzpostavitev in izvajanje ukrepov skrbnega pregleda glede trajnostnosti, opozorila na možno prekomerno obremenitev družb z nesorazmernimi zahtevami in izpostavila potrebo po ureditvi, ki bo zagotavljala skladnost z obstoječimi pravili in zahtevami predvsem glede:

- a) civilne odgovornosti družbe, ki bi morala biti v skladu s splošnimi nacionalnimi predpisi;
- b) odgovornosti direktorjev, ki se uvajajo na novo in pomembno posegajo v obstoječe pravo družb;
- c) spoštovanja temeljnih človekovih pravic v povezavi z obstoječo delovnopravno zakonodajo;
- d) sankcij in nadzornih organov.

Republika Slovenija si je prizadevala za sprejem direktive brez izjem. V luči kompromisa je podprla kompromisno besedilo predloga direktive. Predvsem je pozdravila več jasnosti besedila in večjo skladnost s pravnim redom Republike Slovenije glede na prvotni predlog EK. Republika Slovenija je bila mnenja, da kompromisno besedilo predstavlja dober uravnotežen predlog glede na raznovrstne pripombe držav članic in tudi pomisleke Republike Slovenije, ki so bili izpostavljeni med razpravo.

5. Vključevanje javnosti

Pred pripravo stališča Republike Slovenije glede predloga direktive je pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport pozvalo zainteresirano javnost k predložitvi stališč in pripomb na predlog direktive in prejelo odzive Ministrstva za finance, Ministrstva za javno upravo, Agencije RS za javnopravne evidence in storitve, Trgovinske zbornice Slovenije, Združenje nadzornikov Slovenije, Združenja manager, Ekvilib Inštituta, društva Focus in Zavoda 3MUHE.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport kontinuirano sodeluje s širšo in strokovno javnostjo, organi ter zainteresiranimi deležniki pri obravnavi posameznih strokovnih vprašanj iz predloga direktive. Sodelovanje poteka na različne načine. V primerih pisne komunikacije z deležniki Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport prejeta mnenja, stališča in vprašanja preuči in se nanje odzove.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport sodeluje tudi na sestankih, okroglih mizah in drugih dogodkih, če se nanašajo na vsebino iz predloga direktive.

6. Stališče Vlade Republike Slovenije

Vlada Republike Slovenije se zaveda pomena predvidljivega in ugodnega poslovnega okolja za gospodarske družbe in njihove vpetosti v globalne vrednostne verige ter vpliva na različna področja družbe in okolja. Po mnenju Vlade Republike Slovenije vsebuje predlog direktive ukrepe, ki bodo prispevali k zagotavljanju večjega varstva človekovih pravic in okolja ter omogočali trajnostni razvoj.

Pristojno Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport aktivno sodeluje pri pogajanjih glede končnega besedila direktive in se zavzema za rešitve, ki bodo omogočile doseg ciljev in namenov predloga direktive. Predlog direktive predstavlja enega izmed pomembnih ukrepov Evropske unije za doseg uspešnega prehoda na podnebno nevtraln in zeleno gospodarstvo v skladu z evropskim zelenim dogovorom ter za uresničitev ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, vključno s cilji, povezanimi s človekovimi pravicami in okoljem. Cilj predloga direktive je zagotoviti, da gospodarske družbe, prispevajo k trajnostnemu razvoju ter trajnostnemu prehodu gospodarstev in družb, in sicer s prepoznavanjem, preprečevanjem, ublažitvijo, odpravo in čim večjim zmanjšanjem morebitnih ali dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, ki so povezani z lastnim poslovanjem družb, njihovimi odvisnimi družbami in vrednostnimi verigami. Namen predloga direktive je ureditev obveznosti skrbnega pregleda v družbah glede trajnostnosti in zajema dolžnosti ter sisteme upravljanja družb za izvajanje skrbnega pregleda.

Vlada Republike Slovenije se zahvaljuje Varuhu človekovih pravic za posredovane predloge in vsebine, s področja o skrbnega pregleda v podjetjih glede trajnostnosti, ki ga ureja predlog direktive.

Vlada Republike Slovenije z Varuhom človekovih pravic deli mnenje, da se je treba zavzemati za skrbni pregled v družbah glede trajnostnosti, kjer naj bi bile zahteve ambiciozno zastavljene, da bo tako lahko predlog direktive dosegel predvidene cilje in namene, povezane s človekovimi pravicami in okoljem.